

Spis treści

Przedmowa	11
Wprowadzenie	13
Rozdział 1. Determinanty polityki bezpieczeństwa Estonii	19
1.1. Estonia jako państwo małe	20
1.2. Uwarunkowania historyczne	33
1.2.1. Estończycy w okresie dominacji zewnętrznej (do 1918 r.)	33
1.2.2. Pierwszy okres niepodległości Estonii oraz druga wojna światowa (1918-1944)	38
1.2.3. Okupacja sowiecka i początek drugiego okresu niepodległości Estonii (1944-1994)	51
1.3. Inne determinanty	63
1.3.1. Determinanty geopolityczne	63
1.3.2. Determinanty demograficzne	69
1.3.3. Determinanty polityczne	73
1.3.4. Inne determinanty	77
Podsumowanie	79
Rozdział 2. System bezpieczeństwa Estonii	81
2.1. Pojęcie bezpieczeństwa	81
2.1.1. Podstawowe założenia polityki bezpieczeństwa	83
2.1.2. Wymiar militarny bezpieczeństwa	86
2.2. Percepcja zagrożenia	92
2.2.1. Rosja jako główne źródło zagrożenia	93
2.2.2. Nowe kierunki zagrożenia	100
2.3. Kierowanie bezpieczeństwem i obroną	102
2.3.1. Ogólne założenia	102
2.3.2. Parlament	104
2.3.3. Prezydent	106
2.3.4. Rząd	108

2.4. Organizacja obrony militarnej	110
2.4.1. Służba wojskowa	111
2.4.2. Estońskie Siły Obronne	113
2.4.3. Estońska Liga Obrony	117
2.4.4. Inne kwestie	119
2.5. Organizacja obrony pozamilitarnej	121
2.5.1. Dyplomacja jako szczególny obszar działań w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego	121
Podsumowanie	124
Rozdział 3. Niemilitarne wymiary bezpieczeństwa Estonii	127
3.1. Bezpieczeństwo teleinformatyczne	127
3.1.1. Technologie cyfrowe	129
3.1.2. Cyberbezpieczeństwo jako element polityki bezpieczeństwa	133
3.2. Bezpieczeństwo informacyjne	138
3.2.1. Estonia jako teatr wojny informacyjnej Rosji	139
3.3. Bezpieczeństwo ekonomiczne	146
3.3.1. Sektor finansowy	148
3.3.2. Sektor handlowo-inwestycyjny	151
3.3.3. Infrastruktura transportowa	157
3.4. Bezpieczeństwo energetyczne	158
3.4.1. Charakterystyka sektora energetycznego w Estonii	159
3.4.2. Zagrożenia. Możliwości odpowiedzi	164
3.5. Inne typy bezpieczeństwa	168
3.5.1. Bezpieczeństwo wewnętrzne	168
3.5.2. Bezpieczeństwo społeczne	170
Podsumowanie	174
Rozdział 4. Członkostwo w NATO jako fundament bezpieczeństwa Estonii	175
4.1. Droga Estonii do NATO	175
4.2. Proces kształtowania charakteru członkostwa Estonii w NATO	191
4.2.1. Charakter polityczny członkostwa w NATO (okres 2004-2014)	192
4.2.2. Charakter polityczno-wojskowy członkostwa w NATO (okres od 2014 r.)	197
4.3. Polityka Estonii w NATO	204
Podsumowanie	223

Rozdział 5. Zewnętrzna polityka bezpieczeństwa Estonii	225
5.1. Członkostwo Estonii w organizacjach międzynarodowych o kluczowym dla bezpieczeństwa znaczeniu	225
5.1.1. Unia Europejska	226
5.1.2. Organizacja Narodów Zjednoczonych	234
5.1.3. Inne organizacje międzynarodowe	239
5.2. Wymiar regionalny zewnętrznej polityki bezpieczeństwa	244
5.2.1. Współpraca państw bałtyckich	245
5.2.2. Współpraca bałtycko-nordycka	248
5.2.3. Inicjatywa Trójmorza	251
5.2.4. Inne wymiary współpracy regionalnej	254
5.3. Relacje dwustronne	257
5.3.1. Stany Zjednoczone	258
5.3.2. Wielka Brytania	262
5.3.3. Francja	265
5.3.4. Polska	269
5.3.5. Finlandia i Szwecja	272
5.3.6. Inne kierunki współpracy międzynarodowej	276
Podsumowanie	279
Rozdział 6. Finansowanie bezpieczeństwa Estonii	281
6.1. Struktura wydatków obronnych	281
6.2. Kształtowanie się wydatków obronnych Estonii po odzyskaniu niepodległości	287
6.3. Zobowiązania finansowe Estonii w NATO	295
6.3.1. Wytyczne finansowe	296
6.3.2. Wspólne budżety	300
6.3.3. Podział obciążień	305
6.3.4. Zobowiązania finansowe Estonii w innych organizacjach międzynarodowych o wymiarze bezpieczeństwa	309
6.4. Wydatki obronne a wydatki na bezpieczeństwo	310
6.5. Dylematy finansowania bezpieczeństwa Estonii	313
Podsumowanie	318
Zakończenie	319
Wykaz skrótów	323
Bibliografia	327
Summary	369
Wykaz map, wykresów i tabel	371